

NOTAT

Til Kulturministeriets udredning om bevaring af den digitale kulturarv (fuldmægtig Katrine Tarp)

København den 6. januar 2003

MEDIE- OG
TILSKUDSSEKRETARIATET

Opbevaring af radio- og tv-kanaler

1. Indledning

Som bidrag til udvalgets arbejde er MTS bedt om at fremlægge sine overvejelser over kriterierne for, hvilke radio- og tv-kanaler, som ud fra Danica princippet bør omfattes af bevaringen.

NYBROGADE 10
1203 KØBENHAVN K
TELEFON 33 92 30 40
FAX 33 14 64 28
tips@kulturtilskud.dk
www.kulturtilskud.min.dk

MTS mener, at følgende hensyn taler for en opbevaring, særligt når flere af hensynene gør sig gældende:

1. kanalen på dansk. Her er naturligvis tale om gradsspørgsmål, fra det dansk producerede med dansk tale over det udenlandsk producerede med dansk indtaling (eller kommentar) til det, der blot er teksten på dansk.
2. kanalen har en kultur/medie-politisk betydning, udtrykt dels ved i hvilken grad kanalen er reguleret gennem radio- og fjernsynslovgivningen, dels ved dens programprofil (kultur, samfund)
3. kanalen har en betydelig udbredelse og spiller en vis rolle for danskernes radio- eller tv-forbrug.

2. TV kanaler

Disse kanaler bør uden tvivl opbevares:

- DR 1
- DR 2

- TV 2 /Danmark
- TV 2 Zulu (som dog nu går over til at være en privat betalingskanal, men fortsat forventes at have betydende danske programmer)

Følgende kanaler har ikke national udbredelse (forstået som mindst 50 % penetration), men er tydeligt danske, og desuden er både de regionale TV 2-stationer og de lokale TV-Danmark stationer lovregulerede, det anbefales derfor at de opbevares – for så vidt på linje med provinsaviserne eller DR's regionale radioer:

- De otte regionale TV 2 stationer, der efter lovændringen pr. 1. januar 2003 er fuldt licensbetalte og fortsat sender på TV 2/Danmarks kanal, men med hvert sit signal. Som det mindste anbefales, at deres hovedudsendelser (kl. 19:30-20) opbevares.
- De lokale nyhedsprogrammer på for tiden ca. 10 TV Danmark 2-stationer, som efter lovændringen hver dag skal sende ½ times lokalt nyheds- eller aktualitetsstof (imod tidligere 1 time), herunder Kanal 2 i København. Ved 24 timers opbevaring af én af disse kanaler, opbevares samtidigt hele TV Danmark 2-kanalen med en del danske produktioner (har en penetration på over 70 %)
- DK 4, som har en penetration på ca 33 % og overvejende sender danske kultur- og samfundsprogrammer, bl.a. folketingsstransmissioner. Sendetiden er 24 timer i døgnet, men med mange genudsendelser
- Kanal København med en penetration på ca. 30 %, er en kanal sammensat af ca. 10 lokale stationer i høj grad med egenproducerede, danske programmer (ca 18 timer i døgnet)

Følgende kanaler har nær national udbredelse og har en mellem høj dansk karakter, men er ikke regulerede efter dansk lov¹. Det kan overvejes, om deres programprofil er af en sådan art, at man vil ofre ressourcer på at opbevare dem.

¹ Andelen danske udsendelser kendes kun for kanaler, der sender efter dansk tilladelse, dels fra kanalernes indberetninger med henblik på TV-Direktivets kvotebestemmelser, som dog kun omfatter europæiske, incl. danske programmer, dels fra TV Meterssystemet, hvor dog kun DR og TV 2 anvender den nationale kode for programmerne, mens TV 3 og TV Danmark ikke ønsker at gøre det.

- TV 3
- 3+ (har skønmæssigt langt færre danske programmer end TV 3)
- TV DK 1 (har skønmæssigt langt færre danske programmer end TV Danmark 2)
- Eurosport (med næsten fuld dansk kommentering)
- Viasat sport (med næsten fuld dansk kommentering)
- Dan Toto, sendes i Canal Digitals lokalpakke (dansk hestesport; ca 4 timer pr. dag)

Ligeledes kan det overvejes, om de børnekanaler, som sender fra udlandet, men overvejende på dansk til danske børn skal opbevares. Kanalerne sender ikke 24 timer i døgnet.

- Fox Kids
- Cartoon Network
- Disney (fra 28. 2. 2003)

Derimod er det næppe nødvendigt at opbevare kanaler med dansk tekst, men uden særligt dansk indhold (f.eks. Discovery, Hallmark, National Geographic) eller kanaler, der sender på en dansk tilladelse, men på udenlandske sprog og væsentligst henvendt til målgrupper udenfor Danmark (f.eks. TV Mesopotamia)

For så vidt angår egentlige lokal-tv kanaler er det næppe overkommeligt at opbevare dem fuldstændigt. Den gældende ordning, hvorefter de opfordres til at levere en uges programmer om året synes dog ikke at fungere særligt effektivt, hvis der kun modtages 50 timer om året. Det kan overvejes, om der findes hjemmel eller bør skabes hjemmel til at pålægge disse kanaler, som sender på danske tilladelser, en selektiv aflevering.

3. Radiokanaler

3.1 DR Radio

Det kunne synes indlysende, at opbevaringen omfatter alt radio, som DR sender. Det er dog næppe tilfældet. Iflg. notatet fra Mediarkivet (bilag 2) modtager arkivet ”i dag” 51.428 timer fra DR Radio.

DR's seneste programregnskab (for 2001) viser s. 26 imidlertid følgende sendetimer for de analoge kanaler:

P 1	6.554
P 2	5.399
P 3	8.720
<u>P 4 (9 regioner)</u>	<u>44.096</u>
(I alt FM	64.769)
<u>M/L bølge</u>	<u>4.897</u>
I alt analoge uds.	69.666

Dertil kom i 2001 30.069 digitale sendetimer (via Internet), som siden er øget med 5-6 digitale kanaler, der sendes terrestrisk som DAB.

Det må anses for et minimum at opbevare DR Radios fire almindeligt udbredte FM-kanaler, hvoraf de tre (P 1, P2, P 3) er landsdækkende og den sidste P 4 er delt i ni regionale kanaler. Og det er tilsyneladende noget i den retning, der allerede sker. De fire FM-kanaler står for ca 68 % af danskernes radiolytning, målt i tid.

Det forventes, at den kommende public service kontrakt med DR vil fastslå hvilke kanaler, DR sender, herunder digitale kanaler. Det kunne passende overvejes, at de kanaler, der indgår i public service aftalen, også indgik i opbevaringen.

3.2 Andre "nationale" radio kanaler

I løbet af 2003 vil to nye FM-kanaler blive startet (efter at Radio- og tv-nævnet har solgt tilladelse på en fælles auktion i april), og de bør begge opbevares:

P 5 (forventet 78 befolkningspenetration) er særligt vigtig at opbevare, da denne kanal skal sende en nyhedstjeneste (mindst 1000 timer om året), der skal bryde Radioavisens monopol, og den indgår iflg. loven i den samlede public service virksomhed .

P 6 (forventet 38 % penetration) har ingen programforpligtelser, men forventes at få en betydende markedsandel.

3.3 Andre radio kanaler

I modsætning til TV betyder udenlandske radiokanaler kun lidt for danskernes lytning. Ligeledes er direkte lytning til radio via satellit ikke af den store betydning, fordi radiolytningen som regel fordrer portable eller mobile modtagere. De fleste radioer, som har dansk satellit-tilladelse (The Voice i tre varianter, Radio 2, Danmarks Erhvervsradio) retransmitterer således deres signal på et antal lokale FM-sendere, og det er overvejende herved, de når deres lyttere.

De vigtigste radioer var iflg. Gallups Lytterundersøgelse for 3. kvartal 2002:

Station/kæde	Ugentlig dækning (pct. af befolkningen, 12+ år)	Andel af danskernes radiolytning (målt i tid)
The Voice (med varianter)	21 %	5,2 %
Radio 2 (med varianter)	12 %	2,6 %
Sky radio (med varianter)	9 %	1,4 %

Den nye lov fra 1.1.2003 fjerner hindringerne for, at radioerne åbenlyst kan operere i networks. Det vil styrke tendensen til, at relativt få stationer dækker en større del af danskernes lytning. På den anden side vil udsendelserne på de enkelte frekvenser antageligt få lokal variation med lokale nyheder m.v. Det vil næppe være overkommeligt at opbevare alle disse varianter. Og hvis kriteriet for opbevaring er dansk sprog, er nogle af kanalerne næppe heller interessante, hvis de overvejende består af centralt afviklede musikflader med ingen eller meget lidt speak.

En anden tilgang til opbevaring af radio kan være at gå ind i produktionsleddet, snarere end i selve udsendelserne. Hvis nyhedsområdet er af særlig interesse for opbevaringen kan der peges på, at selskabet "RadioNyhederne" (ANR i Ålborg) leverer nyheder til en lang række lokalradioer.

Erik Nordahl Svendsen